

Sidste Nyt fra Albanien, Kosóva og Makedonien

Serbien og Montenegro

The Latest News from Albania, Kosóva and Macedonia

 # 273 - 07.10.2005 [PDF-udgave til udprintning](#)

Udgiver: **Bjørn Andersen**

Publisher: **Bjoern Andersen**

En hyrde med sine får i én af Tirana's forstæder. Foto: Bjørn Andersen, 2003.

»Sidste Nyt om Albanien, Kosóva og Makedonien« hører til et *web-site* om de Balkan-lande hvor der lever mange Albanere: <http://bjoerna.dk/albanerne.htm>; her kan du også finde »gamle nyheder«, anmeldelser, links og en [Balkan Brevkasse](#). »Sidste Nyt« sættes på nettet hver torsdag aften / fredag morgen hvor der sendes besked til dem der ønsker det. Bestilling / afbestilling sker ved at sende en [e-mail](#) med teksten »Nyheder udbedes« / »Nyheder afmeldes«. Nyheder, materiale, kommentarer og spørgsmål modtages *meget* gerne, både om småting og større ting. Send en [e-mail](#). Tilsvarende hvis du opdager en fejl. Fejl vil blive rettet hurtigst muligt. »Sidste Nyt« og <http://bjoerna.dk/albanerne.htm> drives *non-profit* og uden finansiering »udefra«. Hvis du vil støtte udgivelsen kan du lettest gøre det ved at købe én eller flere af mine bøger. Send gerne en [mail](#) hvis der er - små eller store - tekniske problemer. [Bemærkninger om EDB-sikkerhed](#).

The framework of *The Latest News from Albania, Kosóva and Macedonia* is in Danish - nevertheless, the news are mostly in English. You may send information, comments and questions to: [»The Latest News«](#) [please *click*].

Albansk sommer

[9.10.2005: Edi Rama valgt som formand for socialisterne](#)

I begyndelsen af september blev det endelige resultat af parlamentsvalget 3.7. offentliggjort. Hermed blev det officielt bekræftet - hvad man havde vidst længe - at der ikke længere var flertal for Fatos Nano's Socialistiske regering, men derimod for en ny regeringskoalition med Sali Berisha fra Demokraterne i spidsen. Socialistisk skal i Albanien nærmest forstås som Socialdemokratisk.

Skiftet kan - umiddelbart - undre. Sali Berisha blev fortrængt som Præsident i 1997 efter omfattende økonomiske skandaler og efterfølgende uro, hvor hærens våbenlagre - og mange bygninger - blev plyndret og mange blev dræbt. Der er mange - også på den europæiske venstrefløj - der spørger, om Albanerne har glemt alt virvaret? Om de har glemt hvem Berisha *virkelig* er? Om de i ramme alvor tror at en mand som han kan have ændret sig i en positiv retning?

Hvad der er op og ned mht Berisha, er imidlertid svært at sige. Og mere svært nu end tidligere.

Berisha er - med større og mindre ret - blevet *tillagt* ansvaret for mange af de negative og problematiske ting der skete frem til 1997, fx for de katastrofale pyramideforetagender, men det er tænkeligt at han har flyttet sig og lært noget - dog muligvis mest i taktisk henseende.

Man skal i øvrigt huske at hans første periode af flere grunde var meget vanskelig. For det første var landet meget fattigt, den demokratiske kultur var overhovedet ikke etableret, og der skulle foretages et kraftigt opgør med Hoxha-tidens vaner, uvaner og personer. Men set i bakspejlet gik han déngang for vidt, fx da han lod retssystemet tage sig »kærligt« af Fatos Nano. Nano blev anklaget for svindlerier i forbindelse med modtagelse af nødhjælp og blev sat i fængsel.

Nano hverken var eller er nogen helgen, men Berisha-folkene gik over stregen. For nogle år siden blev sagen taget op påny, og det førte til at Nano blev frikendt og fik udbetalt en pæn erstatning.

Præsident Moisiu og Premierminister Berisha under FN-møde i New York, September 2005. Officielt foto.

Tilsyneladende er Berisha blevet *langt* bedre til at samarbejde end han tidligere har været. Og det er lykkedes ham - hvad mange iagttagere ville have forsvoret - at samle en koalition om sig, der ser stærk ud. Mange af dem han kom uoverens med op gennem 1990'erne og frem - fx Genc Pollo - er han nu kommet på en rimelig god fod med; Pollo er blevet Undervisningsminister; han ville sikkert gerne have haft en højere post, men denne er vigtig - ikke mindst i Albanien.

Det er muligt at man fortsat må nære skepsis over for Berisha personligt, men der er flere i hans koalition og i hans Regering, der kender hans svage sider og som vil gøre hvad de kan for at holde hans autokratiske tilbøjeligheder i ave. Det kan være at ballonen eksploderer, at Koalitionen braser sammen, det kan også være at den ikke gør. Det må tiden vise.

Tilsyneladende er det politiske billede ikke så sort-hvidt, så bi-polært, som det har været i mange år. Hvis dét indtryk holder er der tale om et *stort* fremskridt i retning af at få etableret et moderne demokrati. Fx er der ikke nogen der længere taler om at man skal boykotte parlamentsarbejdet, hverken blandt Socialisterne eller Demokraterne, som man - for ikke så mange år siden - nærmest gjorde pr automatik. Der skulle ganske vist tales med store bogstaver og med mere fremkommelige ord fra EUs, OSCE's og Europarådets side før budskabet gik ind - og blev accepteret af de Albanske Partier.

Om valget, se nærmere i: <http://bjoerna.net/sidste-nyt/265.htm>

Hvorfor led Nano og Socialisterne nederlag?

Der er flere forskellige ting der har ført til Fatos Nano's og Socialisternes store nederlag.

Én grund er at den Albanske Venstrefløj blev slidt op. Der var mange samfundsproblemer som skulle tackles, men overordentlig vigtigt var at korruptionen ikke faldt - som det blev forlangt af de Internationale, dvs. af USA og EU og den lange række af internationale organisationer, der arbejder i Albanien. Det almindelige indtryk er, også blandt Albanerne, at korruptionen er *øget*, og at den organiserede kriminalitet har bidt sig fast som aldrig før.

Dertil kom en række stridigheder mellem nogle af de fremtrædende medlemmer af

Socialistpartiet, særligt mellem Fatos Nano og den noget yngre Ilir Meta. De to bryder sig ikke om hinanden, hverken politisk eller personligt. De har samarbejdet i perioder, men de er flere gange tørnet mod hinanden. For nogle år siden, da Meta var Premierminister og Nano Partiformand, angreb Nano Meta for at have 4 korrupte medlemmer i sin Regering, én af de vigtigste var Finansministeren, Anastas Angjeli - der var bekendt for gode familiemæssige forbindelser til benzin- og oliebranchen.

Efter nogen tid manøvrerede Nano sig på plads som premierminister - og i en periode samarbejdede de to tilsyneladende. Meta blev vicepremierminister og udenrigsminister, men det varede ikke længe før Meta forlod regeringen i vrede.

På Partikongressen i slutningen af 2003 blev der indgået en bred alliance mellem Nano og flere andre, heriblandt Angjeli, hvad enten han var korrupt eller ej. Nano vidste hvordan han kunne sikre sig magten over Partiet og samtidig eliminere sine modstandere, dels den tidligere Præsident, Rexhep Meidani, dels Tiranans Borgmester, Edi Rama - men frem for alt Ilir Meta.

Nano's sejr var altovervældende, men måske den kun var tilsyneladende, måske dækkede den over at man *ikke* havde løst de mange interne problemer, men blot forhandlet sig frem til en taktisk løsning? Hvad der forenede parterne var egentlig ikke Nano og hans politik, men en enighed om at man ikke ville have »de andre« som Ledere.

Meta valgte at forlade Partiet - eller blev drevet ud - og begyndte for sig selv sammen med sine kone, Monika Kryemadhi og enkelte andre. De var i alt knap 10 Parlamentsmedlemmer der dannede en særlig alliance, et nyt Parti, men valget gik ikke godt for Meta og Co., man tabte nogle mandater og fik ikke indflydelse på noget som helst.

Der er en del, især blandt Socialisterne, der mener at man tabte valget pga Meta. Der er noget om det, men det er langt fra en tilstrækkelig forklaring - også når vi holder os til Meta-problemet. Det er indlysende at Meta og hans Parti har været med til at splitte Vælgerne og derfor gjort det nemmere for Demokraterne m.fl. at vinde valget, men der var jo en årsag, nemlig at Nano m.fl. ikke kunne komme overens med Meta m.fl.

Valgets forløb

Valget blev en meget langstrakt affære. Hver gang Socialisterne havde tabt et mandat, klagede de til den Centrale Valgkommission, og det forsinkede processen i betydelig grad. Der var kun ét sted hvor Socialisterne fik så meget medhold at det flyttede noget. Daværende Udenrigsminister Kastriot Islami stod til at have tabt, men fik medhold i at nogle stemmer (der af forskellige grunde var blevet tilsidesat) skulle tælles med, og det var tilstrækkeligt til at mandatet skiftede farve, fra blå til rødt.

Der var også tre kredse hvor valget direkte måtte gå om. Der havde været for mange uregelmæssigheder, men selv om der var tale om en nødvendighed, er der også tale om noget rod, for under omvalget vidste Vælgerne jo hvordan valget var gået generelt, og det var givetvis med til at flytte nogle stemmer over mod sejrherrene. Alle tre kredse endte med at tilfalde Demokraterne.

Sammenlignet med tidligere var der dog generelt tale om et fremskridt. Der var mindre uro og færre uregelmæssigheder, men der mangler stadig en del i at man kan sige at valget havde et fuldt korrekt og acceptabelt forløb.

Valgdeltagelsen var temmelig lav. Gennemsnitligt var den under 50 %, nogle steder lå den højere, andre steder lavere. En af grundene var muligvis generel utilfredshed med Politikerne, en anden at temmelig mange Vælgere opholdt sig uden for landets grænser, fx i Grækenland og i Italien, for at tjene til føden. Græske kilder oplyser at der for tiden er omkring 500.000

legale og illegale Albanere i Grækenland - de fleste er formentlig fra Albanien, men der er nok også nogle fra Makedonien.

Den nye Regering har bebudet at den vil stille forslag om en ændring af valgreglerne, således at det bliver muligt at afgive stemme selv om man ikke opholder sig hvor man er registreret som Vælger.

Der har - bl.a. fra de Internationale Observatører - været talt en del om at der har været en hel del taktik med i kandidatopstillingen og stemmeafgivningen. En væsentlig årsag til fænomenet er valgreglerne, der indebærer at der holdes to valg i ét, dels et kredsvalg (100 mandater) med én stemmeseddel, dels et proportionalvalg (40 mandater) med en anden stemmeseddel; i en vis forstand er der dog tale om forbundne kar - og det har meget stor betydning.

Har et Parti, typisk ét af de to store, Socialisterne og Demokraterne, fået »rigeligt« med mandater ved fordelingen af kredsmandater, får det ikke nogle proportionelle mandater. Men hvad gør man så? Opfordrer sine Vælgere til at stemme på sig selv ved kredsvalget og til at stemme på de allierede Partier ved det proportionale valg.

Hvad ville man selv have gjort, hvis man var et Albansk Parti? Formentlig det samme, for at lægge »en kredsstemme« på ét af de små Partier eller at lægge »en proportional stemme« på enten Socialisterne eller Demokraterne vil i langt de fleste tilfælde være stemmespild.

Efter valget har især Socialisterne og Meta's Parti beklaget sig højlydt over at Vælgere har stemt som de har gjort, og at Demokraterne og deres allierede (mere eller mindre tydeligt) har opfordret til at handle sådan. Men mon ikke en nærmere undersøgelse vil vise at Socialisterne - og deres allierede - har gjort præcis det samme.

Kritikken er egentlig ikke særlig velanbragt, for det er det mest »naturlige« at være taktisk, når valgreglerne er som de er (og ikke som i Danmark hvor der kun afgives én stemme og ikke to).

Hvis Vælgere skal gøre noget andet, må man lave reglerne om.

Billedet ovenfor er fra Elbasan 27.6.2005; det illustrerer at man på venstrefløjnen både stiller op som individuelle Partier når det drejer sig om kredsmandaterne og samarbejder om de proportionelle mandater (se ndf.). I midten ses PM Fatos Nano. Fra venstre ses bl.a. Neritan Ceka (Demokratisk Alliance), tidl. udenrigsminister Paskal Milo (som er brudt ud fra Socialdemokratiet i utilfredshed med Skënder Gjinushi's politik) og vicepremierminister Namik Dokle (Socialisterne). Th for Nano ses tidligere arbejdsminister Valentina Leskaj (Socialisterne) og Skënder Gjinushi (Socialdemokratiet). Foto: PM Nano's kontor.

Lokalvalgene næste år

Der skal være lokalvalg næste år, og dér er det overordentlig sandsynligt at både Partier og

Vælgere vil være taktiske endnu engang. Fx kan man forestille sig meget taktiske kandidatopstillinger. *Hvis I får mulighed for at få en Borgmesterpost dér, så forventer vi at I holder jer tilbage. Hvis I får et par Kommunalbestyrelsesmedlemmer dér, forventer vi at I støtter vores Borgmesterkandidat osv.* Det er ren valgmatematik.

Det økonomisk-politiske klima ændret sig i de senere år

Der er virksomhedsledere der mener at Nano ikke har været en helt så ringe regeringsleder som han er blevet beskyldt for. Han har trods alt stået i spidsen for de senere års åbning mod USA og Europa. Han har taget en række initiativer der skal føre Albanien ind på en vej der skal føre til en optagelse i NATO og EU. Han har bidraget til at der er kommet mere gang i økonomien.

Der er stadig *mange* problemer, og der er kommet flere til, ingen tvivl om det - men der er også en stor aktivitet, særligt i byggebranchen og særligt i byerne. Der findes næppe et andet land i Europa hvor der bygges mere end der gøres i Tirana og i mange af de andre byer. Det er rent ud voldsomt - og sådan har det været i nogle år. Men signalet er ikke kun et positivt tegn på at der er gang i kludene, det er sammensat eller komplekst som så mange andre ting der sker i Albanien i disse år.

Den grå, den sorte og den hvide økonomi

Det store byggeri og den omfattende trafik er direkte og indirekte et billede herpå. Den grå og sorte økonomi udgør (ifølge Berisha-regeringens program) 140% ift den hvide økonomi. Den grå og sorte økonomi er altså knap halvanden gang så stor som den hvide.

Hvor meget af den grå og sorte økonomi der er forbundet med grov kriminalitet er svært at sige. En stor del af kriminaliteten består i at den foregår uden om de sædvanlige kanaler og på betydelig afstand af skattevæsenet; på den ene side øges behovet for offentlig service - bedre infrastruktur fx - på den anden side bliver provenuet ikke så stort som det kunne, og det besværliggør mulighederne for at de offentlige myndigheder kan følge med, fx med at få fornyet infrastrukturen.

Der er forskellige meninger i Albanien om hvad man skal gøre ved dette uvæsen. Nogle mener der burde indføres en form for amnesti. Regeringen vil iværksætte skattelettelser, ikke mindst for de mindre virksomheder for på dén måde at gøre det nemmere at blive legal; den er ikke så bange for at skatteprovenuet skal falde, siger den, for lavere skatter vil føre til at flere vil betale. Men der er flere Kommuner der er skeptiske eller negative, for de frygter - i modsætning til Regeringen - for at deres indtægter vil falde.

Men sandsynligvis bliver det svært at overbevise tilstrækkeligt mange af de »sorte« og »grå« om at legalitet er vejen frem. *»Måske bliver skatten sat ned nu«*, er der nogle af dem der siger, *»men mon ikke den bliver hævet igen på et senere tidspunkt?«*. Andre siger ikke noget - slet ikke offentligt - men tænker deres. Det er dem der tjener store penge på smugleri, prostitution, narkohandel, forsikringssvindler hér og dér. Der er givetvis flere af dem der henad vejen flytter sorte og grå penge ind i den hvide sektor. Fx ved at investere i husbyggeri og dermed skabe mulighed for en - evt. legal - indtjening via lejeindtægter og gennem salg af ejerlejligheder.

Byggeri og lejligheder

I Tirana bor næsten alle i ældre eller nye lejligheder, kun ganske få i parcelhuse. Kommer man til de andre byer eller ud i landdistrikterne er billedet anderledes. Dér er det mere almindeligt at man har sit eget, ofte et hus med gårdsplads eller have der ligger beskyttet bag en mur.

Når det er så attraktivt at bygge, er det fordi der er store penge at tjene. Priserne på lejligheder i Tiranas centrum og i nogle af de nye kvarterer er *meget* høj og kan ikke betales med almindelige hvide lønninger. Så nogle af de penge der betales for at få en moderne lejlighed er heller ikke helt hvide i kanten.

Nye huse ved Lana-floden tæt 1 km fra Tirana's centrum. Foto: Bjørn Andersen, 2005.

Beskæftigelsen. Arbejde i udlandet

Der er en meget høj officiel arbejdsløshed i Albanien. Den er dog - på en vis måde - meget højere end den er i virkeligheden, for mange er beskæftiget med større eller mindre ting »ved siden af« at de er arbejdsløse.

Der er mange der har sagt at Albanerne, især de Albanske mænd er dovne - og det sker ofte at mændene selv koketterer med deres *naturlige dovenskab*. Men det er alligevel en påstand der skal tages med et gran salt; den er ikke helt forkert, men den er heller ikke dækkende. Når der er noget at rive i, bliver det også gjort.

Der er *mange* der har forsøgt at etablere sig som restauratører og café-ejere, nogle med held, andre uden. Der er *mange* der er i fuldt sving med at bygge de mange nye huse. Der er mange der har etableret sig som minibus-vognmænd og som transporterer kunder fra den ene by til den anden.

Studier bag Skanderbeg-statuen i Tirana's centrum. Foto: Bjørn Andersen, 2005.

Der er mange der er under uddannelse. Mange af dem håber på at komme udenlands - enten for at vende tilbage igen eller for at skabe sig en tilværelse dér. Albanien har stor gavn af at mange unge får en god uddannelse i udlandet, men det er ikke så godt at mange af disse unge ikke kommer tilbage, særligt ikke hvis de har uddannet sig i fag, der er stor brug for i Albanien.

Der er mange ude i landdistrikterne der forsøger at holde gang i bedriften, selv om der er mange vanskeligheder - både med infrastrukturen og med afsætningsmulighederne. For at få tingene til at hænge sammen er der mange der rejser til byerne eller udlandet, enten for at skabe sig en ny tilværelse et andet sted eller for at skaffe penge til familien derhjemme eller for at skaffe penge der kan investeres i noget byggeri.

Om infrastrukturen i landdistrikterne, se evt.: <http://bjoerna.net/sidste-nyt/272.htm>

Der er mange i den offentlige sektor som passer deres arbejde, nogle endda med stort engagement, fantasifuldt og i den brede befolknings interesse. Andre arbejder mere traditionelt og forsigtigt. Mange er imidlertid blevet godt trætte, fordi det kan være svært at få tingene til at rykke og fordi de tvivler på at der vil komme forbedringer til deres skole eller institution. Nogle bukker under for fristelserne og lader sig betale for at gøre »noget«; nogle lader sig dog ikke betale direkte, men regner med at en tjeneste den ene dag er den anden værd på et senere tidspunkt. Der er Albanere der har fortalt mig historier om at en Politibetjent har lusket lidt småpenge ud af dem - eller forsøgt at gøre det. Og fra tid til anden er der en Hospitalslæge der er blevet afsløret for korrupion, eller en Dommer eller en Politimand.

Mange hundredetusinde Albanere har skaffet sig arbejde i udlandet, mange på legale vilkår, mange på illegale. I Grækenland regner man med at der er én illegalt arbejdende for hver legalt arbejdende.

På det seneste er der indgået en aftale med EU som vil betyde at mange illegalt arbejdende vil blive hjemsendt. Alle ved at det vil give den albanske stat store problemer, og derfor er man fra EUs side parat til at give en vis form for økonomisk kompensation.

Græske Kathimerini skriver i slutningen af September 2005: »Athens. Smugglers transported by stolen trucks 18 illegal emigrants from Albania, Greek Agency MPA reported. The trucks were stolen from Athens. On the road Jannina-Igoumenitsa the two smugglers heard hooters of a car of Traffic Police, stopped and ran away. The policemen saw the stopped trucks and went to examine them. Thus they found the 18 illegal emigrants. The Police investigate the smugglers.«

Det Albanske Politi har i begyndelsen af Oktober 2005 udsendt flg.:

A rubber boat with 10 Albanian people was seized in Italian coast

Structures of the State Police soon after received the information that a rubber boat with clandestine people was in Italian coast contacted immediately with the Italian police authorities. The Italian Police confirmed that in the morning of the date 01.10.2005 the Italian Police Force of Brindizi seized 10 Albanian people.

Four of these citizens, concretely, Platon Bregu, Esmeralda Bregu, Valmir Braka and Bledar Ymeri were arrested because these persons had left the Italian territory before (explus). The other citizens, three of them minors were taken to pre detention centres to be deported to their country.

By considering this issue and in order to carry out investigations on the people implicated in this illegal traffic, General Directorate of State Police sent the Director of anti-organised crime and Chief of anti-traffics department in Fier

General Directorate of State Police, Leader Bajram Ibraj went to Fier to check measures carried out.

During the last night and this morning, structures of the State Police have been carrying out investigations on the other persons implicated in this traffic. Police Directorate of Fier District took some citizens to the police station in order to verify connections they have with the persons arrested by the Italian Police. Meanwhile the work continues to gather information on the people who organised this traffic.

General Director of State Police held a working meeting with directors of the Organised Crime Directorate, Border and Migration Police as well as with Directors of Fier, Vlore, Durres Police Directorate and chief of the Police Commissariat of Kavaje. They were demanded to compile plans of measures with concrete duties in order to examine the coastline minutely, verify all seagoing means registered from the Border Police as well as the people suspected to have been implicated in this traffic.

Structures of Police Directorate of Fier, Vlore and Durres District continue investigations with intensity to identify those who organised this traffic and to put them in front of justice.

Police Directorate of Shkoder, Lezhe, Durres, Fier and Vlore have started a deep operation to control all the zones that are thought to be used from the traffickers as well as persons believed to have been implicated in this criminal activity.

General Directorate of State Police is determined to put in front of Justice all the persons implicated in this traffic.

General Directorate of State Police will analyse this incident in details and will make known every director or police officer who are to blame for this.

The persons responsible for this incident will be punished conform to existing legal acts.

En ydmyg café i udkanten af Tirana. Foto: Bjørn Andersen, 2003.

Caféerne

Men der er også mange der får livet til at gå ved at hænge ud med bekendte på caféerne. Det er ikke altid fordi der bliver indtaget så meget, men nogle kopper kaffe kan det sagtens blive til.

Nu er det langt fra alle på caféerne der har fri. Det hænger sammen med at mange møder og forhandlinger indebærer »en lille kaffe« på den nærmeste café. Det hører sig til at man også slapper af med hinanden. Men mange handler, mange ansættelser, mange politiske aftaler bliver indgået eller bekræftet på caféerne.

På nogle caféer kan man se en kvinde eller to, gerne et par veninder i selskab med hinanden, men langt de fleste gæster er mænd, desto flere jo længere væk man kommer fra Tirana.

Trafikulykke ikke så langt fra Tirana. Chaufføren på den Mercedes var i gang med en overhaling da han kom for langt ud, han blev såret; andre i bilen kom tilsyneladende ikke noget til. Mange sprang til for at hjælpe. Chaufføren blev båret over i en anden Mercedes og kørt på hospitalet. Politiet kom tilstede straks efter. Foto: Bjørn Andersen. September 2005

Trafikken

Hvad der også er voldsomt er trafikken. Især i Tirana, men også mange andre steder. Tirana er *proppet* med biler - særligt i myldretiderne - og der bliver af og til kørt temmelig heftigt. De vigtigste ting på bilen er speederen, hornet og mobil'en. Og måske rattet.

Der sker mange uheld, adskillige af dem med dødelig udgang. For trafikulturen er *ikke* god; de Albanske Chauffører kan have svært ved at forudse hvad der vil ske, møver blot på og gør knuden stærkere og vanskeligere at løse. *Nogle* er derimod høfligheden selv: *Har du noget imod at lade mig komme ud? »Tak skal du ha'«*. Sådan var det måske også tidligere når man mødtes i bjergene mod Nord: *Tag ikke anstød, lad mig passere*.

Det Albanske Indenrigsministerium har udsendt flg. 26.9.2005:

The Minister of Interior, Sokol Olldashi and the General Director of State Police, Leader Bajram Ibraj held a meeting with directors and specialists of the road police

The Interior Minister, Sokol Olldashi and the General Director of Police, Bajram Ibraj held today at the Ministry a meeting with directors and specialists of the road police. At the beginning of the meeting the Interior Minister said: "The present situation of the road traffic is alarming and must be changed by any means". He demanded concrete measures in a short and middle period of time in order this situation to be improved. "Rescuing peoples' life and decreasing the number of road accidents will be the most important criteria to evaluate the work done by the road police officers", stressed out the Interior Minister Sokol Olldashi.

By considering the increasing number of road accidents, it was proposed in the meeting to reconsider the penal procedure concerning violations of the road traffic and to increase penalties against those who violate the law. "Whoever violates the rules must be considered as responsible and must be punished, starting from the highest official up to the citizen", stressed out the Interior Minister. He further demanded directors of the road police to maintain close and human contacts with the citizens. They have often complained to this sector.

The participants made evident irregularities observed in issuing licenses as well as abuses to obtain it. According to the statistics, drivers who have no more than five years experience carry out 48% of accidents. Another negative factor is that drivers do not respect limitations of speed and they abuse on alcohol. In order to react to this phenomenon it was proposed in the meeting to set more patrols in the terrain. Police patrols will not stay always in the same points, they will move. "No more imaginary work. Directors and police officers of the road police must be in the terrain", said the Interior Minister. He demanded directors to handle a concrete calendar related to the measures that will be taken in the future as well as achievements carried out until now.

I de senere år er antallet af mobiltelefoner øget meget stærkt. Næppe nogen med respekt for sig selv har ikke en telefon siddende ved siden eller liggende i håndtasken. Telefoni og trafik passer tilsyneladende »fint« med hinanden. Det er fuldstændig som i Danmark. Der bliver snakket uafbrudt - ikke mindst når man kører, både i byerne og på landevejene. Man kører rask op og ned ad smalle bjergveje med god hastighed og klarer samtidig en serie af opkald. Fuldstændig ubesværet. Undertiden hører man skarpe hyl fra bremses der bliver hugget i - et sted bagude hvor man for lidt siden så en stor bil på vej ud ad en sidevej.

Kommer man på en tanke, ringer man straks til en bekendt. Er der noget man vil vide, gør man

straks det samme.

Bilvask et sted uden for Tirana. Foto: Bjørn Andersen, 2003.

Renvaskede biler?

Nogle af de biler man ser på gaderne er ikke helt rene. Mange er købt brugt i udlandet - fx i Tyskland og Italien - på helt legal vis. Mange er stjålet. Formodningen er at der i mange tilfælde har været tale om fusk i flere led. Ét eller andet sted i Tyskland eller Italien eller Skandinavien er der en ejer af en Mercedes der har indgået en mere eller mindre frivillig aftale med en »køber«. Når bilen er ført ud af landet, bliver den meldt stjålet, og »sælgeren« indkasserer forsikringen. »Køberen« derimod får evt. lagt nye stelnumre i og får bilen indregistreret i Albanien.

Bro under anlæg nær Moder Teresa-lufthavnen i Rinas, Nordvest for Tirana. Foto: Bjørn Andersen, 2005.

Vejene og broerne

Vejene i Albanien er en blandet oplevelse. Der er efterhånden mange gode veje - eller rimeligt gode veje. I de senere år er der sket en kraftig fornyelse og udbygning, i høj grad finansieret ved lån og gaver udefra, ikke mindst fra EU. Man har primært satset på de store veje, men der er også brugt penge på omfartsveje. I øjeblikket er der aktiviteter i gang i udkanten af Tirana - og der anlægges også en ny og meget tiltrængt bro i nærheden af Moder Teresa-lufthavnen i

Rinas uden for Tirana.

Men der er også mange hullede og utilstrækkelige veje. Jo længere man kommer ud i landdistrikterne, desto mere miserabel er infrastrukturen.

Vejrøveri

I September skete der et overfald på en bus i Albanien. Politiet roses for sin indsats - så måske er det ved at blive bedre end sit rygte? Det kom - i dette tilfælde - hurtigt til stede, og både sporede og anholdt Røverne.

»The Scotsman« skriver: THREE backpackers from the Lothians escaped with their lives after the Albanian bus they were travelling on was held up by armed hijackers. A group of three young Albanian men armed with a gun and a hand-grenade boarded a crowded bus and robbed passengers. After forcing the driver to steer the bus off the main road and on to a dirt track, they robbed the terrified passengers before escaping on a motorbike, one of them firing a warning shot from a pistol as they did so. Women and children wept in terror as the gunmen stormed the bus, grabbing jewellery and cash from the stunned passengers.

Heavily-armed Albanian police used helicopters and sniffer dogs to track down the three scruffily dressed robbers and found them hiding in a cornfield.

It is believed that the men, all of whom were in their early 20s and were not previously known to the authorities, could face prison sentences of up to 15 years.

Napier University graduate Iain Wallace, 23, from South Queensferry, is currently travelling around Europe with two school friends from South Queensferry High School. Speaking from Albania, he told how the bus had been hijacked on Thursday on the road between the Albanian capital Tirana and Shkodra, in the north of the country. He described the scene which unfolded on the bus before him and his travelling companions Stuart Templeton, 24, a manager at McDonald's from South Queensferry, and Matthew Paterson, 22, from Newton, Midlothian, as being like something out of a Hollywood movie.

Iain said: "To see three guys standing up, walk calmly to the front of the bus with a gun and a hand-grenade was really something you would never expect to happen".

"The bus was almost full - there were children on the bus and quite a lot of old people. A group of 20-something girls beside me broke down in tears after the assailants left the bus."

Mr Wallace, who is set to return home on September 27 to look for a job, said he and his friends were initially unaware of what was going on. "To be honest, when the three stood up and we saw them with a gun and a grenade - which the police later said were real - I thought it was a joke," he said. "I wasn't sure what was going on until I saw them grabbing necklaces and money off people."

"Stuart and I gave them only 60 pence each, Matthew didn't give them anything, which was lucky as he was carrying a lot of money and a digital camera."

None of the backpackers has been able to contact their families to let them know what had happened. Mr Wallace said: "All of our parents are on holiday so they're uncontactable."

"But we spent about £50 on phone calls to the British Embassy in Tirana. They called us throughout the afternoon yesterday and spoke with the police to check up on us." Despite their experience, Mr Wallace said they had not been deterred from completing their travels, which have so far taken them through 11 countries.

"The police were exceptionally good and they offered us a lift to anywhere in Albania," he said. "We took them up on it and got a police driver to take us to the border with Montenegro."

"Everyone in Albania was very, very friendly and I think this type of thing could happen in a lot of places. I explained to the police chief we spoke to that London had bombings last month and Edinburgh had large-scale riots so things like that can happen all over the world."

The three plan to visit a further six countries before flying home from Amsterdam in less than a fortnight's time.

-

Kort efter skrev »Albanian Daily News«: The British embassy in Tirana issued a statement Monday (26 September) warning British citizens who intend to travel in Albania to consider security risks in some areas of the country. According to the statement, cited by the daily Albanian News on Tuesday (27 September), the embassy particularly mentioned northeast border areas between Albania and Kosovo. Recently, a bus carrying some 30 passengers -- including three British tourists -- from Tirana to Shkodra was stopped by an armed gang and robbed.

El-forsyningen

Der har i mange år været betydelige problemer med at få tilstrækkelig el-forsyning via det offentlige elektricitetsnet. Albanien kan i nogen grad forsyne sig selv med vandkraft, men kan ikke følge med - og særligt ikke hvis der ikke er tilstrækkeligt med vand i de store reservoirer.

De private husholdningers, institutionernes og virksomhedernes el-forbrug er stort og stigende og overstiger hvad man selv kan producere, og derfor har det i flere år været nødvendigt at importere elektricitet fra nogle af nabolandene. Det har der været en del problemer med, for da man i forvejen har et stort handelsunderskud, er det svært at skaffe tilstrækkelig finansiering;

desuden har der været vanskeligheder med at gennemføre lykkelige licitationer.

Men der er også andre betydelige problemer. Der er tekniske problemer med el-nettet. Der er stadig en del forbrugere der har »sorte« tilslutninger, og som ikke kan eller vil betale for deres forbrug. Der er også meget elektricitet der forsvinder ud i den blå luft pga fejl på nettet.

I denne sommer og dette efterår har KESH (el-selskabet) rationeret el-forsyningen. Man har gjort det ved at lukke i et vist antal timer, færrest i byerne, flest i landdistrikterne. Det er ikke en ny foreteelse; i de tidligere år har der været mange afbrydelser, uplanlagte, men især planlagte. Da vi sad og spiste et sted ude på landet, gik strømmen - men man vidste hvor stearinlysene lå, og der blev ikke brugt mange ord på sagen, man spiste videre og talte om dét man var i gang med.

Hvis man er nødt til at få strøm - aht maskiner, opvarmning, elevatorer, køleskabe, fryserne osv. - må man være parat til at skaffe den på anden vis. Albanerne har i mange år brugt generatorer. Mange virksomheder og ejendomme har dem fast installeret i bygningerne, mindre virksomheder og butikker har dem stående ude på gaden. Når der er strømafbrydelse kan man høre generatorerne arbejde uden for forretningerne hele gaden lang.

Når KESH rationerer, vil en del af forbruget derfor blot blive dækket på anden vis - i den sidste ende ved en kostbar import af diesellole. Men konsekvensen er også at forureningen øges, primært selvfølgelig i form af udstødningsgasser. Da forureningen i forvejen er til at føle på i Tirana (og andre byer) er el-rationering en absolut nødløsning.

El-generator i en gade nær Tirana's centrum. Foto: Bjørn Andersen, 2005.

Politisamarbejde

Politimyndighederne i forskellige Europæiske lande, England, Tyskland, Skandinavien, Italien, Grækenland har konstateret at der er kommet flere og flere Albanere på den kriminelle bane. Nogle er beskæftiget med smugleri og narkohandel, nogle med alfonseri og kvindehandel. Albanerne kommer ikke i alle tilfælde fra Albanien, nogle er fra Kosóva, nogle fra Makedonien, og adskillige af dem er fastboende, særligt i Grækenland og Italien.

På det seneste har det Danske Rigspoliti besluttet at udstationere en fast mand i Tirana for at samarbejde med de Albanske politimyndigheder og for at få et dybere kendskab til de mange forskellige former for kriminel aktivitet og trafik, der kan have betydning for kriminaliteten i

Danmark.

I oktober 2005 har FBI besluttet at gøre tilsvarende. Der har fra tid til anden været FBI-folk i Albanien, mest i forbindelse med anti-terrorisme-aktiviteter eller i forbindelse med en konkret sag - som da en amerikansk bank blev udsat for et røveri i August 2005 - men nu mener man det er mest hensigtsmæssigt at have en fast mand på stedet. [ADN skriver imidlertid 13.10.2005 at oplysningen om at FBI vil etablere 'fast kontor' i Albanien er forkert].

Regeringsprogrammet

Læser man Berisha-regeringens program igennem er der mange ting der kunne være skrevet af en Socialdemokratisk regering. Fx tales der om at der skal være større lighed hvad lønninger angår.

Det er næsten som i Danmark, hvor det kan være svært at finde ud af hvem der er mest lighedsorienteret og hvem der er mest borgerlig. Men der er dog nok en forskel. I Albanien er det ikke for alvor de politiske principper der skiller de store Partier. Det er ikke ideologi, men meget ofte geografiske, klanmæssige eller personlige sympatier der er afgørende for om Vælgerne hælder mod det ene eller det andet Parti.

regeringsprogrammet er på mange punkter ambitiøst, både mht de politiske mål og initiativer, mht konkretiseringen og mht de tidsfrister der er sat op. Når regeringen ikke de angivne mål i et rimeligt omfang, vil den lide et stort prestigetab - både i Albanien og i udlandet - men den vil sikkert producere de nødvendige forklaringer og arbejde videre.

På nogle afgørende punkter er de to store fløje enige. Begge fløje ønsker at Albanien optages i både NATO og EU. Begge fløje har støttet at Albanien »supporterede« USA i Afghanistan og Irak.

Men processen vil ikke gå så hurtigt som Albanerne ønsker - og som man oprindeligt håbede på. Siden udvidelsen af EU og den efterfølgende misere om Forfatningstraktaten vil »toget« køre langsommere - og først skal spørgsmålet om Tyrkiets optagelse formentlig afklares.

Makedonske »Makfax« skriver i slutningen af September 2005:

Danish Prime Minister Andres Fogh Rasmussen recommended slowing down of the EU enlargement process, adding that Turkey's membership could take place only when the Union is ready for its admission.

"We need to slow down the pace and to consolidate the current European alliance. We cannot go on with building up more and more", said Rasmussen in his text published in the Danish moderate right-wing daily "Politiken".

According to Rasmussen, EU members should unambiguously continue with reviewing and discussing of the future enlargement of EU. However, Danish Prime Minister added "we should acknowledge the limitations and the timeframe of the enlargement, if we want this process to function properly".

Der er også enighed blandt Albanske Politikere om at støtte Kosóva-Albanerne i deres krav om at Kosóva skal være selvstændigt. Der kan blandt Albanerne og de Albanske Politikere være nogen forskel på hvordan man udtrykker det og hvilken *konkret* politik man mener der skal føres, men her i sensommeren og efteråret 2005 ser det ud til at man er ved at samle sig om at Kosóva skal have en »betinget selvstændighed«. Det er en opfattelse man langt fra er alene med; det ser ud til at Søren Jessen-Petersen, der er Kofi Annan's »guvernør« i Kosóva, har noget nær samme opfattelse - og det skulle ikke komme bag på mig, hvis også den Danske Regering er nået frem til samme opfattelse.

Udviklingen i Kosóva vil blive diskuteret i ét af de kommende numre af »Sidste Nyt«.

Albanske Politikere mener de spiller en væsentlig rolle på Balkan, fordi de taler fornuftigt med alle naboerne, ikke mindst med Makedonerne og Kosóva Albanerne, men også med

Regeringerne i Montenegro, Serbien, Grækenland og Italien. Og det er der bestemt noget om. Det er også rigtigt at Albanerne har været energiske for at der blev taget forskellige fælles initiativer. Fx har man set en fordel i at samarbejde med Makedonien om en optagelse i NATO.

Men fra at tale godt med naboerne, hvad der er en *meget* god ting i sig selv, og til at spille en positiv og aktiv rolle for områdets politiske, økonomiske og sociale udvikling er der et spring. Det er - når man skal være ærlig - svært at se at det positive bidrag har været så stort, at den albanske indflydelse har været så stærk, at man har haft så meget at byde på. Om det vil blive bedre i de kommende år er for tidligt at sige, men man kan håbe på det.

Spørger man George Bush eller Condoleezza Rice er der ingen tvivl i sindet. *Albanien er et vigtigt land. Albanerne gør en stor indsats.* Men det er i høj grad fordi Albanien har støttet Bush-Regeringens udenrigspolitik. Amerikanerne er også så venlige at sige at Albanerne har taget store skridt i den rigtige retning. Men skraber man fernis'en af, er Amerikanerne i virkeligheden enige med Europæerne i at de Albanske Politikere ikke har været stærke nok i kampen mod korrupsionen og den organiserede kriminalitet. *Det går fremad*, siger de både officielt og halvofficielt, *men temmelig langsomt ... og halvhjertet.* Nogle af dem mener, men nu tales der ikke officielt, at der har været mange tilbageskridt, at korrupsionen fx ikke er mindsket, men snarere øget i de seneste år.

Disse, noget syrlige, bemærkninger, skal ikke skjule at der er mange Albanere, formentlig flere end tidligere, der er godt trætte af korrupsionen og levebrødspolitikere og hellere end gerne så at der skete noget andet. Tiltroen til at det *kan* ske er dog ikke stor - og derfor er der mange der satser på en individuel eller privat løsning i stedet for en samfundsmæssig eller politisk. Byder chancen sig for en uddannelse eller et arbejde i udlandet, bliver den taget. Dukker der en mulighed op for nogle flere penge er der mange der vil gribe den. (Sådan var det jo også med pyramideinvesteringerne frem til 1997; er situationen besværlig, gør man undertiden de mest utrolige ting).

Der er *nogle* fremtrædende Politikere der ser ud som om de har rene hænder, det gælder Præsidenten, Alfred Moisiu, det gælder Tirana's Borgmester - Edi Rama; det gælder flere andre, men muligvis især blandt folk »på gulvet«?

Der er også Private der har forsøgt at gøre noget, således organisationen »Mjaft« (Mjaft betyder: *Nu kan det være nok*), der har aktioneret imod korrupsion, blodhævn, overgreb på pressen osv. Alt sammen vigtige ting i Albanien. Desværre ser det ud som om at det reelle gennemslag har været meget beskedent, og at »Mjaft« formentlig vil vise sig at være en svag, omend 'sympatisk' krusning. Det bør nævnes at »Mjaft« nok er et Albansk initiativ, men at det langt hen ad vejen er blevet finansieret af forskellige Europæiske Ambassader i Tirana.

Dear friends,

the MJAFT Movement invites you to the first public debate of the 'Speakers' Corner' series:

Monday, October 3rd @ 18:00, Lincoln Center in Tirana (@ the Block)

Democracy and the Electoral System in Albania

with Guest Speakers:

Mr. Ilirjan Celibashi (head of Central Election Commission) and Mr. Oerd Bylykbashi (Electoral Reform Project, OSCE-Albania)

The Albanian electoral system failed in achieving a just representation of the voters. Furthermore, it did not succeed in setting a starting point for a future of successful electoral processes. On the other hand, the mixed system of Albania (majoritarian and proportional representation), only worsened the process and distorted the representation of the people in the Parliament.

Join us in learning more on the different electoral systems applied by different countries today and give us your opinion on what the best electoral system would be for Albania! Each of the speakers will have a 10 minute speech and then the floor will be open to participants' opinions and discussions.

The Speakers' Corner is an initiative that will enable citizens to work with citizens for the larger public good modeled after the Speakers' Corner in Hyde Park, London which is a traditional site for public speeches and debate as well as a demonstration of the principle of free speech in the United Kingdom. The Speakers' Corner will serve as one of the many ways of the MJAFT Movement and its members to advance our key goal of encouraging participation of citizens in the political, economic and social life of Albania. This forum will be held every two weeks and is open to public.

Den Danske chargé d'affaires i Tirana, Finn Theilgaard, på besøg hos den nye Udenrigsminister, Besnik Mustafaj, i slutningen af September 2005. Foto: Det Albanske Udenrigsministerium

Umiddelbart efter valget kunne man spore en vis tøven hos de internationale. Det ville man formentlig også have kunnet mærke hvis det havde været Socialisterne der skulle tiltræde efter en Demokratisk regering. Men det ser ud til at man er ved at komme »på plads« i forhold til hinanden, og til at samarbejdet mellem USA og Albanien og mellem EU og Albanien vil fortsætte, om ikke uanfægtet, så på samme niveau som op til valget - eller endda højere.

Socialistpartiets fremtid

Socialistpartiet har det ikke nemt - nederlaget svider og det har været slemt at slippe ministertaburetterne. Formanden Fatos Nano måtte træde tilbage, men det er stadig ikke *helt* klart om han - i sit inderste - satser på et come-back, eller om han betragter sin tilbagetræden som uigenkaldelig.

Der er adskillige i Partiet der mener at han ikke skal eller må vende tilbage som formand, men der er - i det mindste i øjeblikket - en del der håber på hans tilbagevenden.

Forskellige kandidater har meldt sig på arenaen. Én af de mest interessante er Edi Rama, Tirana's succesrige og karismatiske Borgmester. Edi Rama kender Fatos Nano udmærket - de har tit »gået hånd i hånd« - og det er måske derfor at han tydeligt har sagt at Nano's tilbagetræden *skal* være definitiv.

På arbejde ved Lana-floden, nær Tirana's centrum. Foto: Bjørn Andersen, 2005.

Edi Rama har vist sig som en overordentlig dygtig Borgmester i Tirana. Han har formået at få sat en stor omstillingsproces i gang - ikke mindst på det synlige plan og mht infrastrukturen.

På hans kreditside kan nævnes iøjenfaldende oprydnings- og udsmykningsprojekter. Lana-floden der går gennem Tirana er blevet rensset. Parken i centrum er blevet ryddet for ulovlige kiosker og caféer. Veje og fortove er under tydelig udbedring. Mange huse er blevet malet i forskellige farver; det er ikke noget Byen har betalt, men husejerne og entreprenørerne har accepteret og fulgt opfordringen til at bidrage til at forskønne gadebilledet.

Der er mange rundt i landet der beundrer Rama. De mener han har »rene hænder« og er en dynamisk leder som det kunne være fremragende at få som Partileder og senere som Premierminister. Men der er også mange der er skeptiske; de vil hellere have en mindre kontroversiel Leder eller en Leder der ikke i dén grad bærer præg af at være et moderne, næsten kosmopolitisk »hovedstadsmenneske«.

En Borgmesterkollega er blevet beskudt til skræk og advarsel. Tirana Times skrev i slutningen af September 2005: »Sept. 25 – The mayor of the northwestern Albanian city of Lezha was shot on both feet on Friday by a man who had been told by municipal authorities that a building constructed illegally in the city-owned cemetery would be torn down. The Interior Ministry said in statement that Mayor Gjakë Jaku was shot in the early hours of last Friday as he was entering his apartment building.«

Øyvind Kyrø har haft et meget spændende indslag om Edi Rama i Europaklip på DRs P1; udsendelsen kan høres på: <http://www.dr.dk/p1/aspinclude/PlayMedia.asp?ClipID=43735> - og blev annonceret således på DRs internetsted:

»Du kan møde borgmester Rama i Tirana i Albanien. En britisk komité har kåret borgmesteren i den albanske hovedstad til at være 'verdens bedste borgmester'. Edi Rama hedder han; af profession er han kunstmaler, og han er en af de få populære politikere i Albanien, fordi han ikke er korrump, og fordi han får udrettet noget, så det kan ses. Øyvind Kyrø fløj til Tirana blandt andet for at møde den usædvanlige mand.«

Der er nogle af Edi Rama's lokale tilhængere der minder om med den flotte hæderstitel. Men hvad ligger der bag?

Det er rigtigt at der har været en afstemning på internettet - arrangeret af magasinet »City Mayor« - og det er også rigtigt at Edi Rama gik af med sejren med så mange som 5.500 stemmer.

Men eftersom hvem som helst kunne afgive stemme, vist nok flere end én gang, og eftersom Edi Rama - sine fortrin til trods - ikke er meget kendt uden for Albanien og uden for kredsen af særligt Albanien-interesserede - skal der ikke meget fantasi til for at indse, at afstemningen snarere må betegnes som et medie-stunt end som noget som helst andet, også selv om magasinet hævder at have gjort forskelligt for at forhindre organiseret stemmeafgivning (se nærmere herom på: <http://www.citymayors.com/mayor2004/vote.html>).

Magasinet har indstiftet prisen for at gøre opmærksom på sig selv. Rama og hans supportere har fundet ud af hvordan man kunne gribe en god mulighed for at få reklame, for så mange stemmer skulle der jo heller ikke til for at påvirke resultatet væsentligt

Prisen skal imidlertid være Rama vel undt - der er ikke meget tvivl om at han er en god Borgmester - også hvis det viser sig at de internationale stemmer (ca. 1.000 ud af de 5.500) er kommet fra Albanere der arbejder og studerer forskellige steder i Verden. Skulle opmærksomheden om Rama føre til flere investeringer, flere turister osv., er det meget fint.

På [Tirana By's internetsted](#) kan man finde flg.:

[Edi Rama has been elected "World Mayor 2004"](#)

The Mayor of the Municipality of Tirana has been elected "World Mayor 2004". One of the 50 competitors of the International Competition organized since 2003, Edi Rama has been strongly supported not only from the Albanian capital city community, but also from a thousand of voters from European and American countries.

Second positioned in the competition for World Mayor 2004 was the Mayor of the Municipality of Mexico City, Andres Manuel Lopez Obrador, who received almost the same number of votes as Edi Rama, but his supporters were mainly Mexicans. Valter Veltroni, Mayor of Rome ranked third in this competition and had a wide international support.

In January 2004, City Mayors launched in Internet the competition "World Mayor 2004". The aim was to raise the profile of the Mayors of the Municipalities in the whole world as well as the evaluation for those who served their community well and who contributed to the well-being of their cities in a national and international level. The most outstanding Mayor would be honoured with the title of World Mayor 2004.

By the end of October 2004, more than 35 thousand people gave their votes and comments through Internet for the one who should win the award. Voters from Europe are almost 35%, while Asia contributed with 14% voters to this project. 4% of voters are from Central and South America; the other part comes from other countries of the world including Africa and Australia. The two first ranked competitors, Edi Rama (Tirana, Albania) and Andrés Manuel López Obrador (Mexico City, Mexico) received more than 5500 votes.

Among the Mayors who competed for the title "World Mayor 2004" were Annika Billström (Stockholm, Sweden), Jens Kramer Mikkelsen (Copenhagen, Denmark), Sergio Chiamparino (Turin, Italy), Dora Bakoyannis (Athens, Greece), Keshav Sthapit (Katmandu, Nepal), Tadatoshi Akiba (Hiroshima, Japan), Martin O'Malley (Baltimore, USA) and Bertrand Delanoë (Paris, France).

Beside Edi Rama and Valter Veltroni, the mayors with a strong international support were Dora Bakoyannis (Athens), Bertrand Delanoë (Paris), Tadatoshi Akiba (Hiroshima), Klaus Wowereit (Berlin, Germany), Wolfgang Tiefensee (Leipzig, Germany), Gavin Newsom (San Francisco, USA), Marta Suplicy (Sao Paulo, Brazil), Hazel McCallion (Mississauga, Canada) and Keshav Sthapit (Katmandu).

Tann Vom Hove, editor and editor in chief of the center City Mayors (the mayors of the city) said that this organization aimed to discover the mayors with a passionate support for their community and who enjoyed respect in international positions. "When we took the final decision about whom was going to take the title for 2004, my colleagues and I evaluated all the comments received based on the votes for the Mayor of the Municipality of Tirana and that of Mexico"- explains Mr. Vom Hove.

Both mayors enjoyed the undisputed support of their community and certainly both of them had made root changes in their respective cities and had improved living conditions for citizens since they had this duty. The final decision, which would give the title "World Mayor 2004" was taken from the board of City Mayor, headquartered in London, on December 6, 2004.

Two members voted Andrés Manuel López Obrador, while the other five thought that Edi Rama should win the title for 2004. As a current holder for 2004, Edi Rama cannot compete for 2005, while his Mexican rival has the right to participate.

Edi Rama was honored with the award "World Mayor 2004", designed by the French artist Manuel Ferrari and has been produced by the London sculptor Kaspar Swankey. The editor of City Mayors, Tann Vom Hove in relation to this said, "We asked the artist Manuel Ferrari to produce an idea that would show that a charismatic mayor can win, if he bases on strong grounds.

After the end of the trophy ceremony, Manuel Ferrari was informed on the two pretending candidates for the great award. "I would wish to know why these candidates incite such strong feelings" and added, "All mayor candidates had two common characteristics - courage and persuasion. "

In April 2003, Urban Publishing Co, established in 1977, raised the non-commercial network in Internet for City Mayors. (<http://www.citymayors.com>).

This website has more than 70.000 visitors every month and signs 120.000 requests of the site in a month. City Mayors is an all-out platform, which covers the problems that world cities face today. World Mayor is an annual event established by City Mayors in order to raise the profile of mayors in the whole world, as well as to honor the work of those who served their community increasing the quality of the image of the cities in the country and abroad. City Mayors searched among them those who showed they had a vision, passion and skills to make the citizens' living place amazing to live in, to work in and to visit.

Andre kandidater er i spil, blandt dem den hidtidige Forsvarsminister, Pandeli Majko, der har været Premierminister et par gange - under Kosóva-krisen i 1998-99 og i en overgangsperiode mellem Ilir Meta og Fatos Nano. Han står muligvis stærkere end Rama, men er næppe stærk nok til at få en stor tilslutning i Partiet, endsiges blandt Vælgerne når der skal holdes Parlamentsvalg igen om 4 år. Den tidligere Præsident, Rexhep Meidani, vil forsøge sig igen, men sandsynligheden for at han vil vinde er begrænset; han er et sympatisk menneske, men han har hverken gennemslagskraft eller bagland til at kunne gøre sig som Partiformand eller som den der skal udfordre Sali Berisha.

Hvem der skal være Formand vil blive afgjort ved en afstemning blandt Socialistpartiets medlemmer. Tidligere blev den slags afgjort på en kongres og valget var selvfølgelig meget afhængig af hvad der inden da var drøftet i korridorerne.

Også denne gang er der korridorsnak, og der gøres i øjeblikket mange forsøg på at indgå samarbejdsaftaler - men resultatet er mere uvist end det har været tidligere.

Bjørn Andersen, oktober 2005

Edi Rama valgt som formand for socialisterne

Edi Rama blev søndag 9.10. valgt som ny formand for Socialistpartiet. Pandeli Majko - der i almindelighed anses for at være allieret med Fatos Nano - blev generalsekretær.

Rama fik 297 stemmer (Rexhep Meidani kun 151). Majko fik 284 (Arta Dade kun 164).

Formentlig er man i korridorerne nået til enighed om denne konstruktion, *måske* er der også indgået et par stemmeaftaler? Undervejs var der nogle der talte om at etablere en alliance mellem Rama og Meidani, et delt formandskab, men det afviste Rama.

På den ene side får man nu mulighed for en fornyelse, på den anden side har de mere usikre medlemmer/delegerede fået en slags garanti for at tingene ikke kan gå helt galt, når det er Majko der sætter sig ved siden af Rama.

Edi Rama vil gøre hvad han kan for at rydde op efter Fatos Nano, fordi han finder at han personligt er for belastet. Det er muligt at Majko - efterhånden som tiden går - vil følge trop og bidrage til at Nano's »tropper« vil trække væk fra Nano.

Om konstruktionen Rama-Majko kan holde, for ikke at tale om at den kunne udvikle sig til at blive en *stærk* alliance - der kan bidrage til at samle partiet inden lokalvalgene i 2006 (og næste parlamentsvalg i 2009) - er ikke til at sige, men det er ikke umuligt. Ej heller om Fatos Nano vil gøre, hvad truede med lige før kongressen, at melde sig ud og danne et nyt parti, hvis Edi Rama skulle blive valgt. Formentlig vil Nano se tiden an og overveje sine manøvrer muligheder i enrum og sammen med sine nærmeste allierede. Det er ikke sandsynligt at han frivilligt vil lade sig førtidspensionere.

Ilir Meta har ofte udtalt at han ikke vil samarbejde med sit gamle parti, så længe Nano m.fl. sidder ved roret. Det er tænkeligt at der vil komme til at blæse mildere vinde, nu hvor Rama er blevet formand, og at der kan opbygges et politisk samarbejde både på landsplan og på det lokale plan. Men det er ikke sikkert, for der har i lang tid eksisteret et modsætningsforhold mellem Majko og Meta; om dét kan overvindes - eller »pakkes ind« - vil i høj grad bero på Rama's lederskab.

Der var mange i partiet der var skuffede over hvordan forholdet Nano-Meta udviklede sig, men det stod hurtigt klart at Meta ikke havde særlig megen støtte i partiet, og den sympati *nogle* havde for ham blev væsentligt mindsket i forbindelse med valget; de fleste mener nu (hvad der ganske vist er en temmelig énøjet betragtning) at Meta bærer en stor del af skylden for valgnederlaget.

BA er kultursociolog. Har tidligere skrevet om Albansk historie - og skriver på en bog om Albanien, der ser ud til at kunne udkomme i begyndelsen af december. Denne artikel vil indgå i udbygget form. Arbejdstitlen er: *To skridt frem ....* Har været flere gange i Albanien, første gang i 1976. Senest i 2003, 2004 og 2005.

Kommer gerne forbi med oplæg og billeder (I skal have en projektor der kan kobles til en bærbar computer). Pris og vilkår efter konkret aftale: [Send en mail](#), hvis du er interesseret. Det koster ikke noget at spørge.

Du må citere dette nyhedsbrev hvis du angiver hovedsiden adresse som kilde: bjoerna.dk. Du kan også henvise direkte til dette nummer: <http://bjoerna.net/sidste-nyt/273.htm>.

Version: 1.8 - 13.10.2005
